

20200420809

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

Се прогласува Законот за јавното обвинителство, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 16 февруари 2020 година.

Бр. 08-1411/1
16 февруари 2020 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН ЗА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

1. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат основањето, надлежноста, организацијата, функционирањето и укинувањето на јавното обвинителство, основите и постапката за именување и разрешување на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, основите за престанок на функцијата Јавен обвинител на Република Северна Македонија, основите за избор, разрешување и дисциплинска постапка на јавните обвинители, основите за престанок на функцијата јавен обвинител, како и други прашања во врска со работата на јавното обвинителство.

Член 2

Јавното обвинителство е единствен и самостоен државен орган кој ги гони сторителите на кривични дела и на други со закон утврдени казниви дела и врши и други работи утврдени со закон.

Член 3

(1) Јавното обвинителство се организира според принципите на хиерархија и субординација.

(2) Јавното обвинителство е самостоен државен орган.

(3) Почитувањето на принципите од ставот (1) на овој член не смее да ја загрози самостојноста и одговорноста на секој јавен обвинител во вршењето на функцијата.

Член 4

(1) Јавното обвинителство ги врши своите функции врз основа на Уставот и законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот.

(2) Јавното обвинителство во вршењето на своите функции соодветно ги применува и одредбите од Законот за употреба на јазиците.

(3) Јавното обвинителство во постапувањето непосредно ги применува конечните и извршни одлуки на Европскиот суд за човекови права, на Меѓународниот кривичен суд или на друг суд, чијашто надлежност ја признава Република Северна Македонија.

(4) Јавното обвинителство во постапувањето ги применува ставовите изразени во конечните пресуди на Европскиот суд за човекови права.

Член 5

Функцијата на јавното обвинителство ја вршат Јавниот обвинител на Република Северна Македонија и јавните обвинители.

Член 6

Функцијата јавен обвинител е неспојлива со вршење на друга јавна функција или професија, освен во случаи определени со закон или со членување во политичка партија или учество во активности на политичка партија.

Член 7

(1) Јавниот обвинител функцијата ја врши законито, непристрасно и објективно, ги почитува и заштитува слободите и правата на човекот и граѓанинот и правата на другите правни субјекти и во рамките на своите надлежности, се грижи за ефикасноста на кривичното гонење.

(2) Јавниот обвинител во вршењето на функцијата обезбедува еднаквост на граѓаните пред законот независно на раса, боја на кожа, потекло национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, образование, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа.

(3) Никој не може да влијае врз законитото, непристрасното и објективното вршење на функцијата на јавното обвинителство.

Член 8

(1) Јавното обвинителство почитувајќи го принципот на презумпција на невиност, правото на приватен живот и достоинство, правото на информирање и слобода на медиумите, правото на правично судење, правото на одбрана, интегритетот, ефикасноста и доверливоста на истрагите, како и принципот на отвореност, ја информира јавноста, за одделни случаи по кои постапува, а кои предизвикуваат поширок интерес во јавноста или се од значење за остварување на неговата функција.

(2) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, вишиот јавен обвинител, основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основниот јавен обвинител или од нив овластени лица, на јавноста и на средствата за јавно информирање, им обезбедуваат пристап до информациите за состојбата на криминалитетот и други прашања од општо значење од работењето на јавното обвинителство, под услови утврдени со закон.

(3) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија или лице овластено од него може да дозволи увид во уписници и списи на јавното обвинителство кои се архивирани. Увидот во архивирани уписници и списи кои содржат класифицирани информации се врши во согласност со закон.

Член 9

(1) Јавното обвинителство има печат во кој е содржан грбот и името Република Северна Македонија, називот на јавното обвинителство и неговото седиште.

(2) На објектот во кој е сместено јавното обвинителство се истакнуваат знамето на Република Северна Македонија, грбот и името Република Северна Македонија, називот на јавното обвинителство и седиштето на јавното обвинителство.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

Член 10

Јавното обвинителство е организирано како Јавно обвинителство на Република Северна Македонија, виши јавни обвинителства, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основни јавни обвинителства.

Член 11

(1) Јавно обвинителство се основа за подрачје на суд од соодветен степен, пред кој е надлежно да постапува.

(2) Јавното обвинителство на Република Северна Македонија се основа за целата територија на Република Северна Македонија со седиште во Скопје.

(3) Вишо јавно обвинителство се основа за подрачје на апелационен суд.

(4) Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се основа за целата територија на Република Северна Македонија.

(5) Основно јавно обвинителство се основа за подрачје на еден или повеќе основни судови.

Член 12

Во Република Северна Македонија се основаат следниве основни јавни обвинителства:

1. Основно јавно обвинителство во Берово за подрачјето на Основниот суд во Берово;
2. Основно јавно обвинителство во Битола за подрачјето на Основниот суд во Битола;
3. Основно јавно обвинителство во Велес за подрачјето на Основниот суд во Велес;
4. Основно јавно обвинителство во Гевгелија за подрачјето на Основниот суд во Гевгелија;
5. Основно јавно обвинителство во Гостивар за подрачјето на Основниот суд во Гостивар;
6. Основно јавно обвинителство во Дебар за подрачјето на Основниот суд во Дебар;
7. Основно јавно обвинителство во Делчево за подрачјето на Основниот суд во Делчево;
8. Основно јавно обвинителство во Кавадарци за подрачјата на основните судови во Кавадарци и Неготино;
9. Основно јавно обвинителство во Кичево за подрачјето на Основниот суд во Кичево;
10. Основно јавно обвинителство во Крива Паланка за подрачјето на Основниот суд во Крива Паланка;

11. Основно јавно обвинителство во Кочани за подрачјата на основните судови во Кочани и Веница;
12. Основно јавно обвинителство во Куманово за подрачјата на основните судови во Куманово и Кратово;
13. Основно јавно обвинителство во Охрид за подрачјето на Основниот суд во Охрид;
14. Основно јавно обвинителство во Прилеп за подрачјата на основните судови во Прилеп и Крушево;
15. Основно јавно обвинителство во Радовиш за подрачјето на Основниот суд во Радовиш;
16. Основно јавно обвинителство во Ресен за подрачјето на Основниот суд во Ресен;
17. Основно јавно обвинителство во Свети Николе за подрачјето на Основниот суд во Свети Николе;
18. Основно јавно обвинителство во Скопје за подрачјето на Основниот кривичен суд Скопје;
19. Основно јавно обвинителство во Струга за подрачјето на Основниот суд во Струга;
20. Основно јавно обвинителство во Струмица за подрачјето на Основниот суд во Струмица;
21. Основно јавно обвинителство во Тетово за подрачјето на Основниот суд во Тетово и
22. Основно јавно обвинителство во Штип за подрачјето на Основниот суд во Штип.

Член 13

Во Република Северна Македонија се основаат следниве виши јавни обвинителства:

1. Вишо јавно обвинителство во Битола за подрачјето на Апелациониот суд во Битола;
2. Вишо јавно обвинителство во Гостивар за подрачјето на Апелациониот суд во Гостивар;
3. Вишо јавно обвинителство во Скопје за подрачјето на Апелациониот суд во Скопје и
4. Вишо јавно обвинителство во Штип за подрачјето на Апелациониот суд во Штип.

Член 14

(1) Во Република Северна Македонија се основа Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

(2) Во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се формира специјализирано одделение за гонење на кривични дела сторени од лица со полициски овластувања и припадници на затворската полиција. Специјализираното одделение има стручна служба и јавнообвинителски истражители од истражниот центар согласно со овој закон. Јавните обвинители и раководителот на специјализираното одделение ги распоредува јавниот обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, од редот на јавните обвинители од тоа обвинителство, по претходно добиена согласност од Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

Член 15

(1) Во јавно обвинителство со поголем обем на истородни предмети, заради подобра ефикасност и специјализација во работењето на јавното обвинителство, може да се формираат одделенија како внатрешни организациони единици. Со работата на одделението раководи јавен обвинител определен според годишниот распоред за работа на јавното обвинителство врз основа на потесна специјализација и стручност на јавниот обвинител кој се поставува за раководител на одделението.

(2) За подрачјата на судовите кои имаат одделенија за правда на децата во основните јавни обвинителства се формираат и одделенија за правда на децата.

Член 16

(1) Под услови определени со закон во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се формира истражен центар.

(2) Под услови определени со закон во основните јавни обвинителства, што постапуваат пред судови со проширена надлежност се формира истражен центар или одделение за истраги.

3. СТРУЧЕН КОЛЕГИУМ

Член 17

(1) Стручниот колегиум (во натамошниот текст: колегиум) е постојано стручно и советодавно тело во остварување на функцијата на јавниот обвинител во јавните обвинителства со најмалку три јавни обвинители.

(2) Колегиумот го сочинуваат јавниот обвинител на јавното обвинителство и јавните обвинители во јавното обвинителство.

(3) Колегиумот работи на седници.

Член 18

Колегиумот може полноважно да расправа и да дава предлози, мислења, забелешки и сугестии по одредени прашања ако бидат присутни повеќе од половината од вкупниот број на јавни обвинители.

Член 19

(1) Колегиумот расправа и дава предлози, мислења, забелешки и сугестии на јавниот обвинител за:

- Програмата за работа, Годишниот план за работа и распоредот на работата на јавните обвинители,

- конкретни правни прашања што се наметнале во текот на работењето, мислења по нацрт или предлог на закон или друг пропис,

- планот и методот за прегледот на работата на јавните обвинителства,

- начелни ставови по прашања за единствена примена на законите и другите прописи,

- политиката на гонење и казнување,

- прашањата од проучувањето на општествените појави од интерес за остварување на функцијата на јавниот обвинител,

- предмети по кои јавното обвинителство поведува постапка пред Уставниот суд на Република Северна Македонија,

- организациски и други прашања во остварување на јавнообвинителската функција,

- давање мислење за кандидатите за јавни обвинители, по барање на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија и

- други работи утврдени со закон.

(2) Колегиумот избира член на комисија за утврдување на одговорност на јавниот обвинител во вршење на јавнообвинителската функција.

Член 20

(1) Јавното обвинителство на Република Северна Македонија по потреба одржува колегиум во проширен состав со виши јавни обвинители, основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основен јавен обвинител на основно јавно обвинителство, за прашања поврзани со остварување на јавнообвинителската функција и други прашања од надлежност на јавното обвинителство.

(2) Вишите јавни обвинителства по потреба одржуваат колегиум во проширен состав со одделни јавни обвинители од основните јавни обвинителства, доколку се расправа за прашања поврзани со остварување на нивната јавнообвинителска функција.

Член 21

На седницата на колегиумот на која се расправа за стручни прашања може да присуствуваат јавнообвинителски советници и соработници.

Член 22

Предлозите, мислењата, забелешките и сугестиите на колегиумот ќе се сметаат за усвоени ако се прифатени од мнозинството од јавните обвинители во тоа јавно обвинителство и од јавниот обвинител на тоа јавно обвинителство.

4. ВРШЕЊЕ НА ФУНКЦИЈАТА НА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

Член 23

(1) Функцијата на јавното обвинителство во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија ја врши Јавниот обвинител на Република Северна Македонија и јавните обвинители во тоа обвинителство.

(2) Функцијата на јавното обвинителство во вишото јавно обвинителство ја врши виш јавен обвинител на вишото јавно обвинителство и јавни обвинители во тоа обвинителство.

(3) Функцијата на јавното обвинителство во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција ја врши основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и јавни обвинители во тоа обвинителство.

(4) Функцијата на јавното обвинителство во основното јавно обвинителство ја врши основен јавен обвинител на основното јавно обвинителство и јавни обвинители во тоа обвинителство.

(5) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија на барање на јавен обвинител на јавно обвинителство, може да овласти јавен обвинител во друго јавно обвинителство да презема определени дејствија заради побрзо и поефикасно извршување на дејствијата.

Член 24

(1) Јавно обвинителство се основа и укинува со закон.

(2) Во случај на укинување или реорганизирање на јавно обвинителство, Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија ќе го распореди јавниот обвинител од тоа јавно обвинителство во друго јавно обвинителство од ист или понизок степен.

(3) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија ќе ги распореди вработените од јавното обвинителство кое се укинува во другите јавни обвинителства на соодветни работни места, со истиот статус на работниот однос.

(4) Во случај на укинување на јавно обвинителство, наредбите за ангажирање на истражители во тоа обвинителство, престануваат да важат и истражителите се враќаат во институцијата од која се упатени во јавното обвинителство.

(5) Финансиските средства, преземените обврски, договорите и побарувањата и целокупниот недвижен и подвижен имот од јавното обвинителство кое се укинува преминуваат на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија.

Член 25

(1) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, вишиот јавен обвинител на вишо јавно обвинителство, основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основниот јавен обвинител на основно јавно обвинителство ги претставуваат јавните обвинителства, раководат со нивната работа, ги вршат правата и обврските определени со закон и донесуваат годишен распоред за работа на почетокот на секоја календарска година.

(2) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, вишиот јавен обвинител на вишо јавно обвинителство, основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основниот јавен обвинител на основно јавно обвинителство за време на нивно отсуство ги заменува јавен обвинител од тоа обвинителство, што тие ќе го определат со годишниот распоред за работа.

(3) Ако на јавниот обвинител на јавното обвинителство му е истечен мандатот, му престанала функцијата или е разрешен, Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија со одлука донесена од мнозинство гласови од вкупниот број членови на Советот, определува јавен обвинител од редот на јавните обвинители во тоа јавно обвинителство, кој ќе ја врши должноста до изборот на јавен обвинител во тоа јавно обвинителство, а ги исполнува условите за јавен обвинител на тоа обвинителство, но не подолго од шест месеци.

(4) Ако на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија му престане функцијата или е разрешен од функција, Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија од редот на јавните обвинители во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија определува јавен обвинител што ќе ја врши функцијата до именувањето на Јавен обвинител на Република Северна Македонија, но не подолго од шест месеци.

Член 26

(1) Поради зголемен обем на работа или поради намалување на заостаток од нерешени предмети, Јавниот обвинител на Република Северна Македонија може времено да упати јавен обвинител во друго јавно обвинителство најмногу за период до една година.

(2) Јавниот обвинител кој е упатен во друго јавно обвинителство има право на жалба на решението за упатување до Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија. Одлуката на Советот на јавни обвинители е конечна.

(3) Јавниот обвинител не може да биде упатен во друго јавно обвинителство без негова согласност повеќе од еднаш во пет години.

(4) При времено упатување на јавниот обвинител во друго јавно обвинителство, висината на платата не може да му биде намалена.

(5) Основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција не можат да бидат упатени во друго јавно обвинителство.

Член 27

(1) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија е одговорен за општите состојби во врска со организирањето и извршувањето на функциите на јавното обвинителство и за својата работа и за работата на јавното обвинителство одговара пред Собранието на Република Северна Македонија.

(2) Јавните обвинители во јавното обвинителство на Република Северна Македонија за својата работа одговараат пред Јавниот обвинител на Република Северна Македонија и пред Советот на јавни обвинители.

(3) Вишиот јавен обвинител за својата работа одговара пред Јавниот обвинител на Република Северна Македонија и пред Советот на јавни обвинители, а јавните обвинители во вишо јавно обвинителство за својата работа одговараат пред Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, вишиот јавен обвинител и пред Советот на јавни обвинители.

(4) Основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција за својата работа одговара пред Јавниот обвинител на Република Северна Македонија и пред Советот на јавни обвинители, а јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција за својата работа одговараат пред Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, јавниот обвинител на тоа јавно обвинителство и пред Советот на јавни обвинители.

(5) Основниот јавен обвинител за својата работа одговара пред Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, вишиот јавен обвинител и пред Советот на јавни обвинители, а јавните обвинители во основно јавно обвинителство за својата работа одговараат пред Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, вишиот јавен обвинител, основниот јавен обвинител и пред Советот на јавни обвинители.

Член 28

(1) Надзор над законитото и навремено извршување на јавнообвинителската функција на пониските јавни обвинителства врши повисокото јавно обвинителство.

(2) Надзор над законитото и навременото извршување на јавнообвинителската функција на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција врши Јавното обвинителство на Република Северна Македонија.

(3) Надзорот над управното работење над јавното обвинителство го врши Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(4) Начинот на вршење на надзорот се утврдува со правилници кои ги донесува Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија.

(5) Прописите за внатрешното работење на јавните обвинителства ги донесува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

5. ПРЕЗЕМАЊЕ НА КРИВИЧНО ГОНЕЊЕ

Член 29

(1) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија може да го преземе кривичното гонење и вршењето на одделни работи за кои е надлежен виш јавен обвинител или основен јавен обвинител или да ги овласти да водат постапка по одделни предмети или да вршат определени работи од надлежност на друг јавен обвинител.

(2) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија без согласност на основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција не може да преземе кривично гонење или вршење на одделни работи за кои е надлежно Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција или да овласти друго јавно обвинителство да води постапка по одделни предмети или да врши определени работи од надлежност на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, освен ако при надзорот од членот 28 став (3) од овој закон се утврди дека јавнообвинителската функција не се врши согласно со роковите утврдени во Законот за кривична постапка.

(3) Виш јавен обвинител може да го преземе кривичното гонење и вршењето на одделни работи за кои е надлежен јавен обвинител во основно јавно обвинителство од подрачјето на тоа вишо јавно обвинителство или да овласти јавен обвинител во основно јавно обвинителство од подрачјето на тоа вишо јавно обвинителство да води постапка по одделни предмети или да врши определени работи од надлежност на друг основен јавен обвинител од подрачјето на тоа вишо јавно обвинителство.

(4) Дејствијата од ставовите (1) и (3) на овој член може да се преземат само во случај кога јавниот обвинител непрофесионално и нестручно постапува, не ги презема потребните дејствија за покренување и водење на кривична постапка, поради незаконско, ненавремено или немарно вршење на функцијата јавен обвинител, како и поради закани по животот и здравјето на јавниот обвинител и неговото семејство.

(5) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, односно вишиот јавен обвинител за дејствијата од ставовите (1), (2) и (3) на овој член донесуваат писмена одлука која содржи образложение за преземените дејствија.

6. НАДЛЕЖНОСТ НА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

Член 30

(1) Јавното обвинителство постапува во границите на својата стварна и месна надлежност, ако со закон поинаку не е определено.

(2) Основното јавно обвинителство постапува пред основен суд.

(3) Вишото јавно обвинителство постапува пред апелационен суд.

(4) Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапува пред Основниот кривичен суд Скопје.

(5) Јавното обвинителство на Република Северна Македонија постапува пред Врховниот суд на Република Северна Македонија.

(6) Јавното обвинителство постапува и пред други органи и други правни лица на своето подрачје кога за тоа е овластено со закон.

Член 31

(1) Во остварувањето на функцијата на гонење на сторителите на кривични дела и прекршоци, јавниот обвинител:

- ја раководи предистражната постапка и на располагање ги има службените лица од правосудната полиција,

- дава предлог до судијата на претходна постапка за примена на посебни истражни мерки согласно со Законот за кривичната постапка,

- издава наредби за примена на посебни истражни мерки согласно со Законот за кривичната постапка,

- може сам да го преземе секое дејствие потребно за откривање на кривичното дело и откривање и гонење на неговиот сторител за кое со закон е овластено Министерството за внатрешни работи, Финансиската полиција и Царинската управа,

- врши увид во банкарски сметки,

- донесува наредба и спроведува истражна постапка,

- предлага привремени мерки заради обезбедување на имот или предмети прибавени со кривично дело или заради извршување на мерката конфискација,

- дава наредба за спроведување на вештачење,

- одлучува за одлагање на кривично гонење под услови и во постапка определени со закон,

- предлага издавање на казнен налог под услови определени со закон,

- преговара и се спогодува со обвинетиот под услови и во постапка определени со закон,
 - поднесува и застапува обвиненија пред судовите,
 - поднесува жалби против неправосилни судски одлуки и вонредни правни лекови против правосилни судски одлуки,
 - одлучува по жалби на оштетениот под услови и во постапка утврдени со закон,
 - постапува во постапка за меѓународна правна соработка во кривични предмети согласно со овластувања утврдени со закон,
 - врши и други дејствија определени со закон за ефикасно функционирање на кривично-правниот систем и спречување на криминалот,
 - врши работи согласно со Законот за прекршоците.
- (2) Јавниот обвинител поведува посебни постапки и учествува во нив согласно со членот 60 од овој закон, кога тоа е утврдено со закон.

Член 32

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција е надлежно да постапува во прв степен:

- за кривични дела извршени од организирана група од три или повеќе лица, која постои одреден временски период и дејствува со цел да изврши едно или повеќе кривични дела за кои е предвидена казна затвор од најмалку четири години,
- за кривични дела сторени од лица со полициски овластувања и припадници на затворската полиција согласно со членот 33 став (1) од овој закон,
- за кривични дела „Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ од членот 215 став (3) кога се работи за меѓународна организирана група, „Измама на штета на средства на Европската заедница“ од членот 249-а, „Перење пари и други приноси од казниво дело“ од членот 273, „Злоупотреба на службената положба и овластување“ од членот 353 став (5), „Примање поткуп“ од членот 357 став (5), „Давање награда за противзаконито влијание“ од членот 358-а, „Примање награда за противзаконито влијание“ од членот 359, „Противправно стекнување и прикривање имот“ од членот 359-а, „Злоупотреба на постапката за јавен повик, доделување на договор за јавна набавка или јавно-приватно партнерство“ од членот 275-в, „Злосторничко здружување“ од членот 394 од Кривичниот законик,
- за кривични дела, „Давање на лажен исказ“ од членот 367 ставовите (3) и (4), „Спречување на докажување“ од членот 368, „Попречување на правдата“ од членот 368-а, „Откривање на идентитет на загрозен или заштитен сведок, соработник на правда или жртва која се јавува во својство на сведок“ од членот 369-а, „Спречување на службено лице во вршење службено дејствие“ од членот 382 од Кривичниот законик, ако овие дела се сторени во врска со постапки кои ги води Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција,
- за кривични дела „Терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста“ од членот 313, „Учество во странска војска, полиција, паравоени или параполициски формации“ од членот 322-а, „Здружување заради непријателска дејност“ од членот 324, „Терористичка организација“ од членот 394-а, „Тероризам“ од членот 394-б, „Финансирање на тероризам“ од членот 394-в, сите кривични дела против државата, „Трговија со луѓе“ од членот 418-а, „Трговија со дете“ од членот 418-г, за другите кривични дела против човечноста и меѓународното право, од глава триесет и четврта, од Кривичниот законик, освен за кривичното дело „Криумчарење на мигранти“ од членот 418-б,

- за кривични дела од членот 218 „Загадување на животната средина и природата“, член 218-а „Производство, трговија или употреба на супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка“, член 219 „Загадување вода за пиење“, член 230 „Загрозување на животната средина и природата со отпад“, член 231 „Неовластено прибавување и располагање со нуклеарни материи“ и член 234 „Тешки дела против животната средина и природата“ од Главата дваесет и втора „КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ПРИРОДАТА“ од Кривичниот законик, доколку се сторени од организирана група и

- за кривични дела од Главата дваесет и четврта „КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО И ПРИРОДНИТЕ РЕТКОСТИ“ од Кривичниот законик, доколку се сторени од организирана група.

Член 33

(1) Специјализираното одделение за гонење на кривични дела извршени од лица со полициски овластувања и припадници на затворската полиција е надлежно да постапува:

- за кривични дела извршени од лица со полициски овластувања и припадници на затворската полиција при вршење на службени должности и овластувања,

- кривични дела извршени надвор од службата со употреба на сериозна закана, сила или средства за присилба што за последица има смрт, тешка телесна повреда, телесна повреда, противправно лишување од слобода, мачење и друго сурово, нечовечно или понижувачко постапување и казнување доколку со закон е предвидено кривично гонење по службена должност.

(2) Под лице со полициски овластувања во смисла на ставот (1) на овој член се подразбира полициски службеник, овластено службено лице за безбедност и контраразузнавање со полициски овластувања, припадници на финансиска полиција и шумска полиција, со закон овластени лица на Царинската управа кои работат на откривање на кривични дела и овластени службени лица на Министерство за одбрана кои работат на откривање и истражување на кривични дела.

(3) Јавниот обвинител во Специјализираното одделение за гонење на кривични дела сторени од лица со полициски овластувања и припадници на затворската полиција, надвор од случаите предвидени во ставот (1) на овој член, по службена должност покренува постапка за оценување на основаноста за употреба на огнено оружје, како и употреба на сила или средства за присилба што има за последица смрт или тешка телесна повреда од лицата од ставот (2) на овој член.

(4) За случаите од ставот (3) на овој член, јавниот обвинител го известува раководителот на Специјализираното одделение.

(5) Организационата единица во Министерството за внатрешни работи надлежна за вршење внатрешна контрола и професионални стандарди и другите надлежни органи преземаат дејствија заради иницирање на дисциплинска постапка во врска со делата од ставот (1) на овој член, по одобрение на надлежниот јавен обвинител од Специјализираното одделение за гонење на кривични дела сторени од лица со полициски овластувања и припадници на затворската полиција, согласно со ставот (2) на овој член.

(6) Јавниот обвинител во Специјализираното одделение за гонење на кривични дела сторени од лица со полициски овластувања и припадници на затворската полиција раководи со претходната постапка и дејствијата ги презема самостојно или преку јавнообвинителските истражители.

Член 34

Јавното обвинителство се грижи за законитоста на мерките и дејствијата преземени во предистражната постапка и врши надзор над почитувањето на човековите права од страна на овластените службени лица од членот 33 став (2) од овој закон.

7. ОЦЕНУВАЊЕ НА РАБОТАТА НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ

Член 35

Следењето на работата на јавен обвинител се врши преку редовно и вонредно оценување.

Член 36

(1) Редовното оценување на работата на јавните обвинители се врши за период од четири извештајни години, заклучно со крајот на јуни во тековната година, за работата на јавниот обвинител во претходните четири години.

(2) Доколку јавниот обвинител бил отсутен повеќе од 2/3 од времето за кое треба да биде оценет, нема да се оценува за тој период. Периодот на оценување започнува да тече од почеток по враќањето на работа на јавниот обвинител.

(3) Вонредното оценување на работењето на јавен обвинител се врши во случај кога јавниот обвинител конкурира за избор во повисоко јавно обвинителство, за јавен обвинител на јавно обвинителство, за јавен обвинител во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција или за член на Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија.

(4) Ако јавниот обвинител конкурира за избор во повисоко јавно обвинителство или за јавен обвинител на јавно обвинителство, во тековната година за претходната година за која е веќе оценет преку редовното оценување, во тој случај не се врши негово вонредно оценување.

(5) Оценка на работата на јавните обвинители во Јавното обвинителство во Република Северна Македонија, вишите јавни обвинители на вишите јавни обвинителства и основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција дава Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(6) Оценка на работата на јавните обвинители во вишите јавни обвинителства и на основните јавни обвинители на основните јавни обвинителства дава вишиот јавен обвинител на тоа обвинителство.

(7) Оценка на работата на јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција дава основниот јавен обвинител на тоа обвинителство.

(8) Оценка за работата на јавните обвинители во основните јавни обвинителства дава вишиот јавен обвинител по претходно добиено мислење на основниот јавен обвинител на тоа обвинителство.

(9) Оцената за работата на јавниот обвинител може да биде позитивна или негативна.

8. КРИТЕРИУМИ ЗА ОЦЕНА

Член 37

Критериуми за оцена на работа на јавните обвинители се:

- стручност и квалитет во одлуките, правните лекови и други писмена,
- ажурност и ефикасност,
- непристрасност и совесност,

- углед и етичност достојни за функцијата,
- соработка и однос спрема странките и другите вработени во обвинителството,
- способност и спремност за стручно усовршување и стекнување со нови знаења,
- организаторски способности.

Член 38

Стручност и квалитет во одлуките, правните лекови и друга писмена значи правилна примена на Уставот и законите на Република Северна Македонија, меѓународни договори ратификувани согласно со Уставот, практиката на Европскиот суд за човекови права и други прописи, правилен однос кон донесувањето и изготвувањето на јавнообвинителските одлуки, нивното застапување, говорничка умешност и вештина и способност за правно аргументирање и резонирање во постапката пред надлежните судови, некоментирање предмети во јавност и чување како тајна она што јавниот обвинител го дознава во вршењето на функцијата.

Член 39

Ажурност и ефикасност во работењето значи во законски утврдени рокови постапување и одлучување по кривични пријави, ефикасно спроведување на претходната постапка, застапување на обвинение, присуство на седници пред судот и почитување на законските рокови за поднесување на редовни правни лекови.

Член 40

(1) Совесно работење значи работење согласно со законите и почитување на задолжителните општи писмени упатства, како и почитувањето на роковите.

(2) Непристрасност значи неселективен пристап во примена на прописите за забрана на дискриминација, објективност и личен интегритет неподлежен на каков било вид влијание и притисоци кои би можеле да влијаат на решавање на предметот и одбивање подароци и донации од оние кои би можеле да влијаат на решавање на предметот или одржување односи на соработка со такви лица.

Член 41

Углед и етичност достојни за функцијата, значи достоинственост и авторитет во средината каде јавниот обвинител работи и живее и придржување кон Етичкиот кодекс на јавните обвинители во Република Северна Македонија.

Член 42

Соработка и однос спрема странките и другите вработени во обвинителството значи професионален, прецизен и достоинствен однос кон учесниците во постапката, во односите во јавното обвинителство и односите со сите останати органи и организации со кои, согласно со законите, јавниот обвинител е овластен да комуницира и соработува и да го поддржуваат стручното усовршување и професионалното напредување на колегите.

Член 43

Способност и подготвеност за стручно усовршување и стекнување со нови знаења значи учество на стручни семинари и работилници во организација на Академијата за судии и јавни обвинители и други организации и асоцијации, учество како едукатор, ментор, предавач, во активностите на Здружението на јавните обвинители и лично ангажирање за надградба на сопствениот стручен и интелектуален капацитет, објавување на научни трудови и слично.

Член 44

Организаторски способности значи поседување способности за раководење со јавното обвинителство или одделенијата во јавното обвинителство и креирање на односи за успешно и ефикасно извршување и усовршување на целокупната работа во јавното обвинителство.

9. ПОСТАПКА ЗА ОЦЕНУВАЊЕ

Член 45

Оценувањето на работата на јавните обвинители се врши со непосреден увид во предметното постапување, месечни извештаи, преку непосреден разговор со јавниот обвинител кој се оценува, разгледување на претставки, поплаки или пофалби за неговата работа што се регистрираат во професионалното досие за секој обвинител.

Член 46

(1) Оценката за работата на јавните обвинители се формира врз основа на податоците за следењето на работата и податоците од професионалното досие на јавниот обвинител, кои како критериуми утврдени со овој закон се изразени низ бодови определени со правилник.

(2) Составен дел на одлуката за оценка е и образец во кој се содржани критериумите утврдени со овој закон по кои е постапувано, кој го пропишува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(3) Цел на оценувањето е да се согледаат проблемите што ги има јавниот обвинител во вршењето на функцијата, да се разгледаат можностите за нивно надминување, како и за исполнување на критериумите за негово напредување.

Член 47

Со непосреден увид во предметното работење на јавните обвинители се утврдува:

- бројот на примени кривични пријави, предмети и поднесоци,
- бројот на решени кривични пријави и предмети во со закон предвиден рок,
- бројот на нерешени кривични пријави и предмети и причините за нивно нерешавање,
- квалитетот на постапувањето на јавниот обвинител, јавнообвинителските одлуки, придржување кон законските формулации, способност за писмено изразување и јасно и прецизно образложение на одлуките.

Член 48

Организаторската способност на јавните обвинители на јавните обвинителства, односно на раководителите на одделенијата во јавните обвинителства, како и нивната способност за градење углед и авторитет на јавното обвинителство и способност за воспоставување и одржување на коректни и здрави односи во истото, се утврдува со увид во уписниците од административно управен карактер, со непосредно извршен разговор со јавниот обвинител односно раководителот на одделението, увид во извештаите од извршените контроли и надзори над работењето на јавното обвинителство со кое раководи, како и годишните извештаи за ефикасноста во извршувањето на јавнообвинителската функција.

Член 49

Оценувањето на јавните обвинители се врши врз основа на шестмесечни и годишни извештаи, чија форма и содржина се утврдува со правилник што го донесува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

Член 50

Начинот на бодување и износот на бодовите по одделни критериуми согласно со членот 46 став (1) од овој закон ќе бидат пропишани со Правилник донесен од Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

10. ПОСТАПКА ЗА ПОВТОРНО ОЦЕНУВАЊЕ

Член 51

Примерок од одлуката за оценка на работата на јавниот обвинител се доставува до Советот на јавните обвинители, до јавниот обвинител на кого се однесува оценката и до Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

Член 52

Доколку јавниот обвинител е незадоволен од оценката што ја добил, може да поднесе писмен приговор до Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката.

Член 53

(1) Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија во рок од 30 дена од денот на приемот на приговорот е должен да донесе одлука по истиот.

(2) Пред да одлучи Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија може да изврши увид во работата на јавниот обвинител кој го поднел приговорот, да изврши разговор со него или со јавниот обвинител кој ја дал оценката.

(3) Доколку Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија оцени дека приговорот е основан, со одлуката ќе го задолжи јавниот обвинител што ја спровел постапката за оценување, да спроведе повторно оценување при што ќе му даде конкретни упатства по кои мора да постапи.

(4) На повторно дадената оценка, незадоволниот јавен обвинител има право на приговор во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката за повторно дадената оценка.

(5) По вториот приговор Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија донесува одлука со која го оценува јавниот обвинител.

(6) Одлуката на Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија е конечна.

(7) Одлуката по изјавениот приговор не може да биде понеповолна од првично дадената оценка.

11. ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА

Член 54

(1) Секое јавно обвинителство изготвува годишен извештај за својата работа.

(2) Пониското јавно обвинителство извештајот од ставот (1) на овој член го доставува до непосредно повисокото јавно обвинителство.

(3) Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција извештајот од ставот (1) на овој член го доставува до Јавното обвинителство на Република Северна Македонија.

(4) Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, изготвува единствен годишен извештај за работата на сите јавни обвинителства.

Член 55

(1) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија годишниот извештај за работата на сите јавни обвинителства од членот 54 став (4) од овој закон и за состојбата со криминалитетот во Република Северна Македонија го поднесува до Собранието на Република Северна Македонија.

(2) Извештајот од ставот (1) на овој член Јавниот обвинител на Република Северна Македонија го доставува на разгледување до Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, а за запознавање го доставува и до Владата на Република Северна Македонија, Врховниот суд на Република Северна Македонија и Министерството за правда.

(3) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија еднаш годишно поднесува извештај за посебни истражни мерки до Собранието на Република Северна Македонија со содржина утврдена со закон.

12. ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ОПШТИ ПИСМЕНИ УПАТСТВА

Член 56

(1) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија има право да дава образложени задолжителни општи писмени упатства на вишиот јавен обвинител на вишо јавно обвинителство, на основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и на основниот јавен обвинител на основно јавно обвинителство.

(2) Виш јавен обвинител има право да дава образложени задолжителни општи писмени упатства на основните јавни обвинители од своето подрачје.

(3) Упатствата од ставовите (1) и (2) на овој член се однесуваат на преземање на одредени мерки и активности заради заштита на основните права и слободи на човекот и граѓанинот, заштита на јавниот интерес, за поефикасно откривање и гонење на кривични дела и нивните сторители, вложување на правни средства и примена на законите.

(4) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија и јавните обвинители на јавните обвинителства не може да донесуваат упатства и насоки кои се однесуваат на работата на конкретни предмети на јавните обвинители.

(5) За давањето на образложени задолжителни општи писмени упатства од ставот (2) на овој член, вишиот јавен обвинител е должен писмено да го извести Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

13. ДЕЖУРСТВА

Член 57

(1) Заради непрекинато извршување на функцијата, во јавното обвинителство се организираат дежурства на јавните обвинители.

(2) Распоредот и времетраењето на дежурствата го определува јавниот обвинител на соодветното јавно обвинителство.

(3) Распоредот и времетраењето на дежурствата во Специјализираното одделение за гонење на кривични дела сторени од лица со полициски овластувања и припадници на затворската полиција ги определува раководителот на Специјализираното одделение за секој започнат месец.

(4) Правилник за висината на надоместокот за дежурства донесува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

14. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Член 58

(1) Јавното обвинителство на Република Северна Македонија во рамките на меѓународните договори ратификувани согласно со Уставот и согласно со Законот за меѓународна соработка во кривичната материја, остварува непосредна соработка со јавни обвинителства и други надлежни органи од другите држави, особено на планот на спречување и гонење на организираниот криминал и други тешки форми на криминал преку непосредна размена на податоци, непосредна соработка, едукација, специјализација на кадри и други форми на соработка.

(2) Основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција ќе бара меѓународна правна помош и соработка по прашања кои се во негова надлежност самостојно, согласно со закон и меѓународните договори ратификувани согласно со Уставот.

(3) Начинот за предлагање, размена и упатување на јавен обвинител во институции, агенции, тела или канцеларии на Европската Унија или други меѓународни организации, институции, тела, мисии и проекти со правилник го пропишува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

15. ИНИЦИЈАТИВА ЗА ОЦЕНА НА УСТАВНОСТА И ЗАКОНИТОСТА

Член 59

(1) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија пред Уставниот суд на Република Северна Македонија поднесува иницијатива за поведување постапка за оценување на согласноста на закон со Уставот и за согласноста на други прописи со Уставот и законите, ако прашањето за уставноста и законитоста се постави во работата на јавното обвинителство.

(2) Основните јавни обвинителства, вишите јавни обвинителства и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција го известуваат јавното обвинителство на Република Северна Македонија за прашања на уставноста и законитоста во нивната работа.

16. НАДЛЕЖНОСТИ ВО ДРУГИ ПОСТАПКИ

Член 60

Во граѓанската и други судски постапки, како и во управната постапка, јавниот обвинител презема правни дејствија за кои е овластен со закон.

17. ИМЕНУВАЊЕ И ИЗБОР НА ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ

Член 61

(1) За јавен обвинител може да биде именувано, односно избрано лице кое ги исполнува следниве општи услови:

- да е државјанин на Република Северна Македонија,
- активно да го владее македонскиот јазик,
- да има деловна способност,
- да има завршени правни студии со стекнати 300 ЕКТС или VII/1 степен на образование од областа на правните науки или нострифицирана диплома од правни студии во странство за стекнати 300 кредити и

- да има положено правосуден испит во Република Северна Македонија.

(2) При изборот на јавни обвинители се применува принципот на соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници.

Член 62

(1) Посебни услови за избор на Јавен обвинител на Република Северна Македонија, за јавен обвинител во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, за виш јавен обвинител на вишо јавно обвинителство, за јавен обвинител во вишо јавно обвинителство, јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, основен јавен обвинител во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, основен јавен обвинител на основно јавно обвинителство и јавен обвинител во основно јавно обвинителство покрај условите од членот 61 од овој закон се:

- за Јавен обвинител на Република Северна Македонија може да биде именувано лице кое има непрекинат работен стаж од најмалку десет години како јавен обвинител или како судија од областа на кривичното право,

- за јавен обвинител во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија може да биде избрано лице кој има непрекинат работен стаж од најмалку осум години во Вишо јавно обвинителство или во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и кој е оценет со позитивна оценка во последните четири години,

- за виш јавен обвинител на вишо јавно обвинителство може да биде избрано лице кое има непрекинат работен стаж како јавен обвинител од најмалку осум години до моментот на пријавување за именување и кој е оценет со позитивна оценка во последните четири години,

- за јавен обвинител во вишо јавно обвинителство може да биде избрано лице кое има непрекинат работен стаж како јавен обвинител од најмалку шест години до моментот на пријавување за именување и кој е оценет со позитивна оценка во последните четири години,

- за основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција може да биде избрано лице кое има непрекинат работен стаж од најмалку шест години како јавен обвинител до моментот на пријавување за именување и кој е оценет со позитивна оценка во последните три години,

- за јавен обвинител во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција може да биде избрано лице кое има непрекинат работен стаж од најмалку четири години како јавен обвинител до моментот на пријавување за именување и кој е оценет со позитивна оценка во последните две години,

- за основен јавен обвинител на основно јавно обвинителство може да биде избрано лице кое има непрекинат работен стаж од најмалку шест години стаж како јавен обвинител до моментот на пријавување за именување и кој е оценет со позитивна оценка во последните две години,

- за јавен обвинител во основно јавно обвинителство може да биде избрано лице кое има завршено обука утврдена со Законот за Академијата за судии и јавни обвинители.

(2) Јавен обвинител во основно јавно обвинителство со јавнообвинителски стаж до три години, може да постапува во основното јавно обвинителство во кое е избран само по предмети за кои е пропишана надлежност за постапување на основните судови со основна надлежност.

Член 63

(1) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, по предлог на Владата на Република Северна Македонија, го именува Собранието на Република Северна Македонија за време од шест години со право на повторно именување.

(2) Јавните обвинители ги избира Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија без ограничување на траење на мандатот под услови и во постапка утврдени со закон.

(3) Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија дава мислење по предлогот на Владата на Република Северна Македонија за именување и разрешување на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

Член 64

(1) Собранието на Република Северна Македонија на предлог на Владата на Република Северна Македонија го огласува именувањето на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и во најмалку два дневни весника од кои еден од весниците што се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, најдоцна два месеца пред истекот на мандатот или веднаш по упразнувањето на местото. Јавниот обвинител на Република Северна Македонија е должен да ја извести Владата на Република Северна Македонија за истекот на мандатот најдоцна во рок од три месеци пред истекот на истиот.

(2) Рокот за поднесување на пријавите е 15 дена од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

(3) Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, на барање на Владата на Република Северна Македонија во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето до Владата на Република Северна Македонија доставува образложено позитивно или негативно мислење во писмена форма за сите пријавени кандидати на огласот што ги исполнуваат условите согласно со закон.

(4) Владата на Република Северна Македонија до Собранието на Република Северна Македонија доставува предлог за именување на Јавен обвинител на Република Северна Македонија од пријавените кандидати за кои Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија дал позитивно мислење. За кандидатот што ќе го предложи Владата за Јавен обвинител на Република Северна Македонија, кон предлогот се доставува и мислењето од Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија.

(5) Ако Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија од оправдани причини во рокот од ставот (3) на овој член не достави мислење до Владата на Република Северна Македонија, рокот од ставот (3) на овој член се продолжува уште за 15 дена. Ако и во овој рок Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија не достави мислење, се смета дека мислењето е позитивно.

(6) Ако Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија не даде позитивно мислење за ниту еден од пријавените кандидати Владата на Република Северна Македонија не може да утврди предлог за именување на Јавен обвинител на Република Северна Македонија и ќе му предложи на Собранието да го повтори огласот од ставот (1) на овој член.

Член 65

(1) Вишите јавни обвинители на вишите јавни обвинителства и основните јавни обвинителства на основните јавни обвинителства ги избира Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија за време од четири години, од редот на избраните јавни обвинители со право на повторен избор.

(2) Јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција ги избира Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија од редот на избраните јавни обвинители за време од четири години со право на повторен избор.

(3) Постапката за избор на виш јавен обвинител на вишо јавно обвинителство, основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основен јавен обвинител на основно јавно обвинителство започнува три месеци пред истекот на мандатот за кој се избрани.

(4) Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија со одлука го определува бројот на јавните обвинители во јавните обвинителства и ја спроведува постапката за избор и разрешување на јавните обвинители.

(5) Бројот на јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција го определува Советот на јавни обвинители по предлог на јавниот обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, во зависност од потребите, сложеноста и обемот на работа.

(6) При изборот на јавен обвинител не смее да се врши дискриминација во однос раса, боја на кожа, националност, етничко потекло, религија или уверување, телесна попреченост, пол, родов идентитет, сексуална ориентација и политичко уверување.

(7) При изборот на јавен обвинител, без да се нарушат критериумите утврдени со закон, ќе се применува начелото на соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници во Република Северна Македонија.

(8) За јавен обвинител не може да биде избрано лице кое со јавен обвинител од тоа обвинителство е во сродство во права линија или во странична линија до четврти степен или е негов брачен другар, како и до втор степен по сватовска линија.

Член 66

(1) Основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за организиран криминал и корупција се избира од страна на Советот на јавни обвинители по спроведено гласање од страна на сите јавни обвинители во Република Северна Македонија. Советот на јавни обвинители го именува за основен јавен обвинител на основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, кандидатот кој освоил најмногу гласови од листата на пријавени кандидати кои ги исполнуваат условите согласно со овој закон.

(2) Основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се избира за време од четири години, од редот на избраните јавни обвинители со право на повторен избор.

(3) За избор на основен јавен обвинител на основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Советот на јавни обвинители распишува оглас кој се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и во најмалку две јавни гласила од кои едно е на службен јазик различен од македонскиот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Северна Македонија.

(4) По завршување на огласот Советот на јавни обвинители изготвува листа од пријавените кандидати кои ги исполнуваат условите предвидени со овој закон.

(5) Советот на јавни обвинители формира Комисија за спроведување на гласањето за избор на основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

(6) Постапката за гласање за избор на основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се спроведува согласно со одредбите од законот со кој се уредува работата на Советот на јавните обвинители.

Член 67

За јавен обвинител во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, во вишите јавни обвинителства и во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија ќе избере лице со потврдени резултати во работата, способност за работење во сложени предмети, организациони способности за вршење на работата и способност за координација во работата, кое има стручни и професионални квалитети и кое ужива углед во вршењето на функцијата, врз основа на следниве критериуми:

- 1) стручното знаење, при што се земаат предвид специјалистичките, постдипломските студии и учеството во континуираната обука;
- 2) односот кон работата и навременост во извршувањето на работата како јавен обвинител;
- 3) способноста за стручно разрешување на правните прашања;
- 4) преземањето дополнителна работа при вршење на функцијата на јавен обвинител преку учество во изготвување на прописи, менторство, едукација и слично;
- 5) уживањето и чувањето на угледот на јавниот обвинител и јавното обвинителство, што се утврдува од начинот на комуникација со странките и другите органи, самостојноста, непристрасноста и доверливоста во извршувањето на функцијата на јавен обвинител и надвор од неа.

Член 68

(1) Виш јавен обвинител на вишо јавно обвинителство, виш јавен обвинител во вишо јавно обвинителство, јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основен јавен обвинител на основно јавно обвинителство се избираат од редот на јавните обвинители во Република Северна Македонија, во постапка и на начин како што се врши избор на јавен обвинител во соодветното јавно обвинителство.

(2) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија кој нема да биде повторно именуван продолжува да ја врши функцијата на јавен обвинител во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија.

(3) Вишиот јавен обвинител на вишо јавно обвинителство кој нема да биде повторно избран продолжува да ја врши функцијата на јавен обвинител во Вишото јавно обвинителство.

(4) Јавниот обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција кој нема да биде повторно избран, Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија го распоредува за јавен обвинител во јавното обвинителство од кое бил избран.

(5) Јавниот обвинител во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал кој нема да биде повторно избран, Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија го распоредува за јавен обвинител во јавното обвинителство од кое бил избран.

(6) Основниот јавен обвинител на основно јавно обвинителство кој нема да биде повторно избран, Советот на јавни обвинители го распоредува за јавен обвинител во јавното обвинителство од кое е избран.

Член 69

(1) Јавниот обвинител пред стапувањето на функцијата јавен обвинител дава свечена изјава, која гласи:

„Изјавувам и се колнам дека во вршењето на функцијата јавен обвинител ќе го почитувам Уставот на Република Северна Македонија, законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот, дека функцијата ќе ја вршам совесно, непристрасно и одговорно и дека ќе ги заштити слободите и правата на човекот и граѓанинот и интересите на другите правни субјекти“.

(2) Кога дава свечена изјава јавниот обвинител носи тога.

(3) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија свечената изјава ја дава пред претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, а јавните обвинители свечената изјава ја даваат поединечно пред Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија.

(4) Свечената изјава се дава на македонски јазик и се потпишува на македонски јазик и на неговото кирилско писмо.

(5) При давање и потпишување свечена изјава од страна на јавен обвинител припадник на заедницата кој зборува на службен јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните, се применуваат одредбите од Законот за употребата на јазиците.

(6) Примерок од свечената изјава му се предава на именуваниот, односно избраниот јавен обвинител.

18. ПРАВА И ОБВРСКИ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ

Член 70

(1) Јавен обвинител не може да биде притворен ниту повикан на одговорност за преземено дејствие, искажано мислење и донесување на одлука, освен ако во вршењето на функцијата јавен обвинител стори кривично дело.

(2) Против јавен обвинител не може да се води постапка за надоместок на штета или друга постапка од страна на учесник во постапката кој е незадоволен од одлуката на јавниот обвинител.

(3) За штетата што јавниот обвинител во вршењето на функцијата ќе им ја причини на граѓаните или на правни лица со незаконита работа е одговорна Република Северна Македонија.

(4) Кога штетата од ставот (3) на овој член е сторена со умисла или свесна небрежност, поради која јавниот обвинител е разрешен, Република Северна Македонија по пат на тужба може да бара од јавниот обвинител враќање на износот на исплатената штета од ставот (3) на овој член во висина што ќе ја утврди судот.

Член 71

(1) Јавниот обвинител може да биде едукатор или да држи предавања на Академијата за судии и јавни обвинители, да изведува настава на високо образовните институции од јавно обвинителската област и да учествува во научни и стручни проекти од таа област.

(2) Јавен обвинител може да изведува настава на високо образовните институции од јавно обвинителската област и да учествува во научни и стручни проекти од таа област по претходно дадена согласност од Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, а Јавниот обвинител на Република Северна Македонија по претходно дадена согласност од Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија.

Член 72

(1) На јавен обвинител именуван или избран за член на Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија или за судија или обвинител во меѓународна правосудна институција, судија на Уставниот суд на Република Северна Македонија или директор или заменик - директор на Академијата за судии и јавни обвинители, функцијата јавен обвинител му мирува за време на вршење на функцијата за која е именуван или избран.

(2) Решение за мирување на функцијата јавен обвинител од ставот (1) на овој член донесува Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија.

(3) По истекот на мандатот од ставот (1) на овој член за кој е именуван или избран, јавниот обвинител има право во рок од пет дена да се врати во јавното обвинителство од кое бил избран на вршење на другата должност.

Член 73

Јавниот обвинител ги ужива сите права од работен однос што му припаѓаат според закон.

Член 74

(1) Висината на платата и другите надоместоци на јавниот обвинител се уредуваат со закон.

(2) Платата на јавниот обвинител во време на траење на функцијата јавен обвинител не смее да се намали, освен во случаи определени со закон.

Член 75

(1) Кога јавниот обвинител по потреба на службата времено е упатен функцијата јавен обвинител да ја врши надвор од местото на живеење има право на надоместок за зголемени трошоци за неговото домување или надоместок на трошоци за превоз.

(2) Јавниот обвинител има право на надоместок за селидбени трошоци во случај од ставот (1) на овој член за него или за неговото семејство во случаите кога е избран или распореден во друго обвинителство.

(3) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија ја утврдува висината и начинот на исплатата на надоместоците од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 76

(1) Јавниот обвинител кој нема сопствен стан во седиштето на јавното обвинителство има право на користење на соодветен службен стан.

(2) До остварувањето на правото од ставот (1) на овој член, јавниот обвинител има право на надоместок за зголемени трошоци за неговото домување или на надоместок на реални патни трошоци.

Член 77

(1) Јавниот обвинител има право и обврска на постојано стручно усовршување, за времетраење на функцијата во согласност со закон.

(2) Од средствата за работа на јавните обвинителства задолжително се издвојуваат средства за стручно усовршување на јавните обвинители.

(3) На јавен обвинител кој посетува постдипломски студии на право и на специјалистички студии на право во државата и во странство, може да му се додели стипендија.

(4) Средствата за стипендија се обезбедуваат од буџетот на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија.

(5) Начинот на доделување стипендија го пропишува јавниот обвинител на Република Северна Македонија со правилник.

Член 78

(1) Јавниот обвинител има легитимација која ја издава и одзема Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија.

(2) Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија со акт ги пропишува формата и содржината на образецот на легитимацијата, начинот на нејзиното издавање и одземање.

Член 79

(1) Посебни права на јавниот обвинител во вршењето на функцијата се:

- пристап до класифицирани информации по претходно добиен безбедносен сертификат за пристап и користење на класифицирани информации,
- да има право на дозвола за носење на оружје и набавка на соодветна муниција,
- да има посебна заштита за неговата личност, за семејството и имотот, по барање на претпоставениот јавен обвинител до полицијата во местото на живеење секогаш кога постојат сериозни причини за неговата безбедност и
- да има службена патна исправа.

(2) Кога јавен обвинител или неговото семејство се подложени на насилство или закана за насилство или се вознемирувани, прогонувани, заплашувани или принудувани на кој било начин или подложени на каков било вид на несоодветен надзор, им се гарантира и обезбедува:

- се преземаат чекори за спречување на повторување на инцидентите и каде што е соодветно, да поднесат кривични пријави,
- надоместок за смрт или повреда на јавниот обвинител или неговото семејство што произлегуваат од напад од страна на лице чиј мотив за нападот е поврзан со постапувањето на јавниот обвинител.

(3) За посебните права од ставот (1) алинеи 2 и 4 на овој член поблиски прописи донесува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(4) Посебните права од ставот (1) алинеја 3 на овој член се однесуваат и за јавен обвинител во пензија.

Член 80

Јавните обвинители можат да основаат здружение, заради остварување и заштита на своите интереси и унапредување на професионалниот статус.

Член 81

(1) Јавниот обвинител се оддалечува од вршењето на јавнообвинителската функција за време додека се наоѓа во притвор.

(2) Јавниот обвинител може да биде оддалечен од вршењето на јавнообвинителската функција за време додека трае кривична постапка против него или кога е поведена дисциплинска постапка.

(3) Одлука за оддалечување од вршењето на јавнообвинителската функција во случаите од ставовите (1) и (2) на овој член донесува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија. Одлуката мора да содржи образложение на причините за оддалечување од вршењето на јавнообвинителската функција.

(4) Против одлуката од ставот (3) на овој член јавниот обвинител има право на жалба до Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката.

(5) Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија е должен во рок од осум дена од приемот на жалбата од ставот (4) на овој член да донесе конечна одлука.

Член 82

(1) Јавниот обвинител е должен да го чува угледот на функцијата што ја врши.

(2) Јавните обвинители и вработените во јавно обвинителската стручна служба се должни да го чуваат како тајна тоа што го дознале од странките за нивните правни и фактички односи во рамките на вршењето на службата и гарантираат за тајноста на податоците до кои јавноста нема пристап, а се однесува за податоци од личен карактер кои немаат влијание за вршењето на функцијата.

(3) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, вишиот јавен обвинител на вишо јавно обвинителство, основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основниот јавен обвинител на основното јавно обвинителство може јавен обвинител или вработените во јавно обвинителска стручна служба да ги ослободи од обврската за чување на класифицирана информација со соодветен степен на тајност утврдена согласно со закон.

(4) За ослободување од обврската од ставот (3) на овој член одлука донесува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, а за Јавниот обвинител на Република Северна Македонија одлука донесува Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија.

(5) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија донесува Правилник за класифицирани информации.

Член 83

(1) Функцијата јавен обвинител е неспојлива со функцијата пратеник, член на советот на општина, односно на градот Скопје, со функции во државните органи, општината и градот Скопје и со други функции утврдени со закон.

(2) Јавниот обвинител не може да биде член на управен или надзорен одбор на трговско друштво или друго правно лице кое е основано заради стекнување на добивка.

Член 84

(1) Јавниот обвинител во врска со вршењето на функцијата јавен обвинител не смее да прима подароци, ветување за подарок или да користи други погодности и олеснувања.

(2) Во врска со работата на јавниот обвинител, не смеат да примаат подароци, ветување за подарок или друга корист и неговиот брачен другар и другите членови на семејството, роднините и другите лица кои живеат во заедница со јавниот обвинител, освен протоколарните подароци согласно со закон.

Член 85

Јавниот обвинител пред судовите настапува во тога, чијшто изглед и начин на носење го пропишува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

19. ПРЕСТАНОК НА ФУНКЦИЈАТА И РАЗРЕШУВАЊЕ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ

Член 86

(1) На Јавниот обвинител на Република Северна Македонија функцијата му престанува:

- по сопствено барање,
- ако го изгуби државјанството на Република Северна Македонија,

- ако трајно ја загуби способноста за вршење на функцијата јавен обвинител,
- ако е избран или именуван на друга јавна функција или
- ако е осуден со правосилна судска одлука на казна затвор во траење од најмалку шест месеци.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член престанокот на функцијата Јавен обвинител на Република Северна Македонија го утврдува Собранието на Република Северна Македонија.

Член 87

(1) На јавниот обвинител функцијата му престанува:

- по сопствено барање,
- ако го изгуби државјанството на Република Северна Македонија,
- ако трајно ја загуби способноста за вршење на функцијата јавен обвинител,
- ако ги исполни условите за старосна пензија со право на продолжување согласно со Законот за работните односи,
- ако на негово барање и со негова согласност е избран или именуван на друга јавна функција, освен кога функцијата јавен обвинител мирува под услови утврдени со овој закон или
- ако е осуден со правосилна судска одлука на казна затвор во траење од најмалку шест месеци.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член престанокот на функцијата јавен обвинител го утврдува Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија.

Член 88

(1) Владата на Република Северна Македонија, по претходно мислење од Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, до Собранието на Република Северна Македонија поднесува предлог за разрешување на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(2) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија се разрешува од функцијата јавен обвинител пред истекот на мандатот:

- поради тешка дисциплинска повреда од членот 91 алинеи од 1 до 6 од овој закон ако повредата е сторена со намера или очигледна небрежност по вина на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, без оправдани причини и ако повредата предизвикала тешки последици или
- ако е член во политичка партија.

(3) Иницијатива за разрешување на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија може да поднесе Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, во која ќе ги наведе причините, околностите и фактите од кои се раководел за поднесување на иницијативата.

(4) Владата на Република Северна Македонија предлогот за разрешување на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија го доставува до Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, кој е должен во рок од 15 дена од денот на приемот на предлогот, до Владата на Република Северна Македонија да достави образложено позитивно или негативно мислење во писмена форма.

(5) На седницата на Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија на која се расправа по предлогот на Владата на Република Северна Македонија за разрешување на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија не учествува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(6) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија има право писмено да се произнесе по предлогот од ставот (1) на овој член.

(7) Владата на Република Северна Македонија со предлогот за разрешување задолжително го доставува до Собранието на Република Северна Македонија и мислењето од ставот (4) на овој член.

(8) Ако Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија од оправдани причини во определениот рок не достави мислење до Владата на Република Северна Македонија, рокот од ставот (4) на овој член се продолжува за уште 15 дена. Ако и во овој рок Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија не достави мислење, се смета дека не го поддржува предлогот на Владата на Република Северна Македонија.

(9) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија има право да присуствува на седницата на Собранието на Република Северна Македонија и да се произнесе по предлог на Владата на Република Северна Македонија за негово разрешување.

Член 89

(1) Јавниот обвинител во вршење на својата функција се разрешува:

- поради тешка дисциплинска повреда согласно со членот 91 од овој закон или
- ако е член во политичка партија.

(2) Јавниот обвинител се разрешува од својата функција согласно со основите предвидени во членот 91 од овој закон, ако:

- повредата е сторена со намера или очигледна небрежност по вина на јавниот обвинител, без оправдани причини и

- повредата предизвикала тешки последици.

(3) Предлогот за поведување на постапка за утврдување на одговорноста од ставот (1) на овој член се поднесува во рок од три месеци од денот на дознавањето, но не подолго од две години од денот кога повредата е сторена.

(4) Во случај на полесен облик на повреда на основите од ставот (1) алинеја 1 на овој член, на јавниот обвинител може да му биде изречена дисциплинска мерка.

(5) Со денот на правосилност на одлуката за разрешување на јавниот обвинител од страна на Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, според основите од ставот (1) на овој член, на јавниот обвинител му престанува правото на плата.

(6) Јавните обвинители се разрешуваат со мнозинство гласови од вкупниот број членови на Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, на седница на која присуствуваат најмалку две третини од вкупниот број членови.

(7) Основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се разрешуваат со двотретинско мнозинство од вкупниот број членови на Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија.

20. ДИСЦИПЛИНСКИ ПОВРЕДИ

Член 90

Дисциплински повреди сторени од јавен обвинител се:

- тешка дисциплинска повреда и
- лесна дисциплинска повреда.

Член 91

Тешка дисциплинска повреда се смета:

- потешка повреда на јавниот ред и мир и други посериозни форми на недолично однесување со која се нарушува угледот на јавното обвинителство и неговиот углед,

- ако одбие да поднесе изјава за имотна состојба и интереси согласно со закон или ако податоците содржани во изјавата во голема мера се невистинити,
- очигледно прекршување на правилата за изземање во ситуации во кои јавниот обвинител знаел или требало да знае за постоење на некоја од основите за изземање предвидени со закон,
- ако со правосилна судска пресуда е осуден на пократка казна од шест месеци затвор или друга кривична санкција за кривично дело кое е директен резултат на постапување во вршење на јавнообвинителската функција, намерно или со свесна небрежност или
- ако неовластено издава класифицирани информации, односно изнесува информации и податоци за судски предмети со што се повредува обврската за заштита на тајноста на постапката утврдена со закон и кога јавноста е исклучена согласно со закон,
- ако намерно и неоправдано направи крупна професионална грешка, при што различното толкување на правото и фактите не може да претставува основ за утврдување на одговорност на јавниот обвинител,
- оневозможува вршење на надзор во неговото работење од страна на повисокиот јавен обвинител,
- без оправдани причини не постапува во предметите во пропишаните законски рокови и поради што значително се одолговлекува постапката или настапила застареност на кривичното гонење,
- ако без оправдани причини не ги зема во работа предметите по редоследот како што се примени преку информатичкиот систем за управување со предмети во јавното обвинителство,
- двапати последователно е оценет со негативна оценка, согласно со постапка утврдена со закон или
- не постапува по задолжителните општи писмени упатства на повисокиот јавен обвинител, кога тие се издадени согласно со овој закон.

Член 92

Лесна дисциплинска повреда се смета:

- полесни повреди на јавниот ред или други полесни форми на недолично однесување со кое се нарушува угледот на јавното обвинителство и неговиот углед,
- неисполнување на менторски задолженија,
- повреда на правилата за отсуство од работа,
- пропушта да се јави или неоправдано доцни на закажаните расправи или седници пред судот,
- непочитување на членот 71 став (2) од овој закон,
- непосетување на задолжителните обуки или
- не носење судска тога за време на судењата.

21. ДИСЦИПЛИНСКА ПОСТАПКА

Член 93

(1) Постапка за утврдување на одговорност на јавните обвинители за сторена дисциплинска повреда се спроведува по образложен предлог на јавниот обвинител на Република Северна Македонија за сите јавни обвинители и по образложен предлог на виш јавен обвинител на вишо јавно обвинителство за јавните обвинители во вишото јавно обвинителство, за основен јавен обвинител на основно јавно обвинителство и за јавни обвинители во основно јавно обвинителство, по службена должност или по добиено сознание за сторена повреда. Кон предлогот за поведување на дисциплинска постапка,

подносителот е должен да достави докази за сторената дисциплинска повреда. Постапка за утврдување на одговорност на јавните обвинители за сторена дисциплинска повреда се поведува во рок од шест месеци од денот на осознавање на сторената повреда, но не подоцна од три години од денот на сторувањето на повредата.

(2) Постапката за утврдување на одговорност на јавниот обвинител во вршење на јавнообвинителската функција ја спроведува комисија од пет члена или нивни заменици од кои по еден од вишите јавни обвинителства и еден член од јавното обвинителство на Република Северна Македонија избрани од колегиумите од тие обвинителства. Член или заменик член на комисијата е должен да се из земе ако истиот се јавува како подносител на предлогот.

(3) Пред поведување на постапката комисијата по приемот на предметот, без одлагање, ќе побара од јавниот обвинител против кого е поднесен предлогот за поведување на постапката, писмено да се изјасни за наводите во предлогот во рок од пет дена по известувањето.

(4) Ако комисијата оцени дека не постои основано сомневање за сторена дисциплинска повреда од страна на јавниот обвинител ќе донесе заклучок со кој ќе се констатира дека нема да поведе постапка.

(5) Ако комисијата оцени дека предлогот е основан, ќе донесе решение за поведување на дисциплинска постапка.

(6) Јавниот обвинител против кого се води дисциплинска постапка има право да биде сослушан пред Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност во присуство на бранител, како и да предлага докази во своја корист.

(7) Ако комисијата со мнозинство гласови од вкупниот број на членови утврди дека е сторена дисциплинска повреда ќе донесе решение и ќе изрече една од пропишаните санкции од членот 95 став (1) алинеи 1 и 2 и ставот (2) алинеја 1 од овој закон.

(8) При спроведување на гласањето за видот на дисциплинска мерка, членовите на комисијата гласаат почнувајќи од потешките кон полесните.

(9) Со донесување на одлука за изрекување на дисциплинска мерка гласањето се прекинува.

(10) Доколку по гласањето за секоја од дисциплинските мерки, за ниедна не е донесена одлука со мнозинство од вкупниот број членови на комисијата, гласањето не се повторува, освен ако на истата седница не е поднесен предлог од вкупниот број членови за повторување на гласањето за една од мерките.

(11) Доколку мнозинството членови на комисијата сметаат дека во текот на постапката се утврдени докази за постоење на некоја од законските основи за разрешување на јавен обвинител, можат да предложат разрешување до Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, а предлогот се доставува и до јавниот обвинител против кој се води постапката. По предлогот за разрешување јавниот обвинител има право на жалба до Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, во рок од седум дена од доставувањето на предлогот.

Член 94

(1) Комисијата изрекува дисциплинска мерка од членот 95 став (1) алинеи 1 и 2 и ставот (2) алинеја 1 од овој закон. По жалба на одлуката на комисијата и по поднесена жалба против предлогот за разрешување или по истекот на рокот кога жалба не е поднесена, одлучува Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија, кој може да ја укине, преиначи или потврди одлуката на комисијата или да го прифати или одбие предлогот за разрешување.

(2) Одлука за разрешување на јавен обвинител донесува Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија во постапка утврдена со закон.

(3) Одлука за разрешување на јавен обвинител од ставот (2) на овој член Советот ја донесува со мнозинство гласови од вкупниот број членови.

(4) Одлука за разрешување на основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција донесува Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија со двотретинско мнозинство од вкупниот број на членови.

(5) Против одлуката на Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија со која е изречена мерка разрешување на функцијата, јавниот обвинител има право да поведе спор пред надлежен суд.

(6) Правилникот за начинот на спроведување на постапката за утврдување на одговорност на јавниот обвинител, по предлог на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, го донесува Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија.

22. ДИСЦИПЛИНСКИ МЕРКИ

Член 95

(1) За утврдена лесна дисциплинска повреда на јавен обвинител, може да се изрече една од наведените дисциплински мерки:

- писмена опомена,
- намалување на платата до 15% од месечната плата на јавниот обвинител во траење од еден до шест месеци.

(2) За утврдена тешка дисциплинска повреда на јавен обвинител може да се изрече една од наведените дисциплински мерки:

- намалување на платата во висина од 15% до 30% од месечната плата на јавниот обвинител во траење од еден до шест месеци и
- разрешување.

23. ЈАВНООБВИНИТЕЛСКИ СОВЕТНИЦИ И СОРАБОТНИЦИ

Член 96

(1) Во Јавното обвинителство за вршење на стручни работи поврзани со вршење на јавнообвинителската функција има самостојни јавнообвинителски советници, виши јавнообвинителски советници, јавнообвинителски советници, виши стручни јавнообвинителски соработници, стручни јавнообвинителски соработници и помлади јавнообвинителски соработници со стекнати најмалку 300 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 правни науки и ги исполнуваат општите услови определени со закон за засновање на работен однос.

(2) Оценка за нивната работа дава јавниот обвинител на јавното обвинителство во кое имаат засновано работен однос.

(3) Во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија има самостојни јавнообвинителски советници кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку осум години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит, виши јавнообвинителски советници, кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку шест години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит, јавнообвинителски советници, кои покрај

општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку четири години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит и виши стручни јавнообвинителски соработници, кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку две години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит.

(4) Во вишите јавни обвинителства, основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција има самостојни јавнообвинителски советници кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку осум години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит, виши јавнообвинителски советници, кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку шест години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит, јавнообвинителски советници, кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку четири години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит, виши стручни јавнообвинителски соработници, кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку две години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит и стручни јавнообвинителски соработници кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат положен правосуден испит.

(5) Во основните јавни обвинителства има виши јавнообвинителски советници, кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку пет години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит, јавнообвинителски советници, кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку четири години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит, виши стручни јавнообвинителски соработници, кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат најмалку две години работно искуство на правни работи по положен правосуден испит, стручни јавнообвинителски соработници кои покрај општите услови од ставот (1) на овој член, потребно е да имаат положен правосуден испит и помлади јавнообвинителски соработници.

Член 97

(1) Правилник за систематизација на работните места на јавнообвинителски советници и соработници, како и одлука за нивниот број, донесува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, освен во случаите во ставот (2) на овој член.

(2) Правилник за систематизација на работните места на јавнообвинителските советници и соработници, како и одлука за нивниот број во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, донесува основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

24. ЈАВНООБВИНИТЕЛСКИ СЛУЖБЕНИЦИ

Член 98

Правата, должностите и одговорностите, како и системот на плати и надоместоци на плати на јавнообвинителските службеници се уредуваат со закон.

Член 99

(1) Правилник за систематизација на работните места на јавнообвинителски службеници, како и одлука за нивниот број, донесува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(2) Правилник за систематизација на работните места на јавнообвинителските службеници, како и одлука за нивниот број за Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција донесува јавниот обвинител на Република Северна Македонија по предлог на основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

25. СРЕДСТВА ЗА РАБОТА

Член 100

(1) Средствата за работа на јавното обвинителство се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија.

(2) Средствата за работа на јавните обвинителства се обезбедуваат во Буџетот на Република Северна Македонија преку буџетскиот корисник - Јавно обвинителство на Република Северна Македонија.

(3) Средства за работење на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија преку буџетскиот корисник - Јавно обвинителство на Република Северна Македонија.

Член 101

(1) Врз основа на фискалната политика и главните категории за проценетите приходи и расходи, висината на средствата за работа на јавното обвинителство изнесува најмалку 0,4% од Буџетот на Република Северна Македонија за тековната година, доколку со тоа не се нарушува праведната распределба на буџетските средства и не се влијае врз средствата планирани за сите буџетски расходни ставки.

(2) Висината на средствата за работа на јавното обвинителство од членот 100 од овој закон се утврдува врз основа на предлог на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија кој го доставува до Министерството за финансии. Средствата од овој став се утврдуваат врз основа на фискалната политика и главните категории за проценетите приходи и расходи и буџетскиот циркулар утврден од Владата на Република Северна Македонија за наредната буџетска година и внатрешните критериуми и методологија утврдени од Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(3) Предлогот за обезбедување на средства за работа од членот 100 од овој закон содржи процена за редовните и вонредните работи кои ги врши јавното обвинителство, потребниот број на јавни обвинители и јавнообвинителски службеници, како и други показатели кои се битни за утврдување на предлогот за утврдување на износот на средства потребни за работа на јавното обвинителство.

(4) Пред доставувањето на предлогот на Буџетот на Република Северна Македонија до Владата на Република Северна Македонија, министерот за финансии задолжително го усогласува делот на средствата за финансирање на јавното обвинителство со Јавниот обвинител на Република Северна Македонија. Доколку не се постигне согласност, Министерството за финансии доставува извештај кој го доставува до Владата на Република Северна Македонија и до Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, а Јавното обвинителство на Република Северна Македонија до Владата на Република Северна Македонија доставува мислење по извештајот на Министерството за финансии.

(5) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија го застапува и презентира делот на средствата од Буџетот на Република Северна Македонија за финансирање на јавното обвинителство, на седницата на Владата на Република Северна Македонија кога

се усвојува предлогот на Буџетот на Република Северна Македонија и пред работните тела и на седницата на Собранието на Република Северна Македонија кога се донесува Буџетот на Република Северна Македонија.

Член 102

(1) Висината на средствата за работа на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се утврдува врз основа на предлог на јавниот обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција кој го доставува до Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(2) Јавниот обвинител на Република Македонија по предлог на основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција може да поднесе дополнителни барања за финансирање на зголемени активности во работата.

(3) Платата на основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција е 5% помала од платата на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(4) Платата на јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција се определува во висина на плата на јавен обвинител на вишо јавно обвинителство.

Член 103

(1) Платите и додатоците на плата на јавните обвинители се уредуваат со закон.

(2) Право на додаток на плата од ставот (1) на овој член има и истражител во истражен центар.

Член 104

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија врши распределба на средствата одобрени на буџетскиот корисник - Јавно обвинителство на Република Северна Македонија по обвинителства, годишно и месечно, врз основа на мерила и критериуми.

Член 105

Платите и другите надоместоци на јавнообвинителските службеници и другите вработени во јавното обвинителство, се определуваат со закон и колективен договор.

Член 106

(1) Просторните услови, материјалните средства, опремата и другите услови за работа на јавните обвинителства ги обезбедува Владата на Република Северна Македонија.

(2) Владата на Република Северна Македонија на предлог на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија донесува Програма со определена висина на средства за изградба, реконструкција, одржување на објектите и опремувањето на јавните обвинителства и ја утврдува нивната поблиска намена.

(3) За реализацијата на Програмата од ставот (2) на овој член се грижи Јавното обвинителство на Република Северна Македонија.

Член 107

(1) Во Јавните обвинителства се формира информатички систем како дел од единствениот информатички центар со база на податоци за правосудните органи во Република Северна Македонија.

(2) Јавното обвинителство на Република Северна Македонија се грижи за одржувањето на единствената методолошка и технолошка основа на информатичкиот систем на јавните обвинителства.

(3) Распределбата на предметите во јавното обвинителство се врши преку систем за електронска распределба на предметите.

(4) Начинот на распределбата на предметите се уредува со подзаконски акт кој го донесува Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

26. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 108

(1) Јавните обвинители на јавните обвинителства и јавните обвинители во јавните обвинителства продолжуваат да ја вршат својата функција до завршување на мандатот за кој се избрани.

(2) Постапките кои се започнати до влегувањето на сила на овој закон ќе продолжат согласно со одредбите од овој закон.

(3) Предметите од надлежност на Јавното обвинителство за гонење на кривични дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите преземени од Јавниот обвинител на Република Северна Македонија се распоредуваат на јавните обвинителства на натамошно кривично гонење согласно со нивните надлежности утврдени со овој закон.

Член 109

(1) Во рок од 30 дена од започнување на примената на овој закон, Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија по предлог на основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција ќе донесе одлука за зголемување на бројот на јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

(2) Во рок од 15 дена од донесувањето на одлуката од ставот (1) на овој член, Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија ќе распише оглас за избор на јавни обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Член 110

(1) Јавно обвинителство не може да го заснова обвинението врз основа на незаконски прислушувани материјали.

(2) Исклучок од ставот (1) на овој член се предметите на Јавното обвинителство за гонење на кривични дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите поднесени до надлежен суд до 30 јуни 2017 година согласно со Законот за јавно обвинителство за гонење на кривични дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите.

(3) Материјалите и транскриптите од материјалите од незаконски прислушувани материјали за предметите покренати по 30 јуни 2017 година можат да се користат само како индиции и на нив не може да се заснова обвинителен акт или обвинителен предлог и истите не можат да бидат предложени и употребени како доказ во постапката по поднесениот обвинителен акт или обвинителен предлог.

(4) Материјалите од ставот (3) на овој член ќе се уништат во рок од три месеци по завршување на постапките по вонредни правни лекови на предметите од ставот (3) на овој член согласно со одредбите за уништување на материјалите од посебните истражни мерки утврдени со закон. Записниците за уништување се доставуваат до Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

(5) Сите останати материјали и транскриптите од незаконско прислушуваниите материјали кои не се предадени како докази во судовите и кои не се дел од предметите кои се во фаза на истрага согласно со ставот (3) на овој член, не можат повторно да се преслушаат и да се употребат во која било постапка и се уништуваат во рок од три месеци по завршување на постапките по вонредни правни лекови на предметите од ставот (2) на овој член, согласно со одредбите за уништување на материјалите од посебните истражни мерки утврдени со закон. Записниците за уништување се доставуваат до Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

Член 111

(1) Јавниот обвинител на Република Северна Македонија во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги донесе подзаконските акти предвидени со овој закон.

(2) Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги донесе подзаконските акти предвидени со овој закон.

(3) До влегувањето во сила на подзаконските акти од ставовите (1) и (2) на овој член ќе се применуваат подзаконските акти донесени пред денот на влегувањето во сила на овој закон.

(4) Собранието на Република Северна Македонија до започнување на примена на овој закон ќе го усогласи кривичното законодавство со европските стандарди, при што во преодните одредби ќе ги наведе броевите на членовите од новиот закон кои кореспондираат на членовите од Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/1996, 80/1999, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13, 82/13, 14/14, 27/14, 28/14, 115/14, 132/14, 160/14, 199/14, 196/15, 226/15, 97/17 и 248/18), наведени во членот 32 од овој закон.

Член 112

Со денот на започнување на примена на овој закон престануваат да важат Законот за Јавното обвинителство („Службен весник на Република Македонија“ број 150/2007, 111/2008 и 198/18) и Законот за јавно обвинителство за гонење на кривични дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите („Службен весник на Република Македонија“ број 159/15).

Член 113

Овој закон се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а влегува во сила и ќе започне да се применува од 30 јуни 2020 година.